

PUUCEEOPAS

JÄTEVESINEUVONTA LAPIN KUNNISSA -PROJEKTI / PUUCEEOPAS 11 | 2007

OHJEITA PUUCEEN RAKENTAMISEEN

Oikein rakennettu ja huollettu puucee on hajuton "hotelli helpotus". Puucee on ympäristöystävällinen valinta sillä sen käyttö ei kuluta vettä ja kuivakäymälä vähentää jäteveden ravinnekuormaa. On arvioitu, että kun ulostetta ja virtsaa ei johdeta jäteveeseen, vähenee jäteveden ravinnekuormasta noin 80 % fosforista ja 90 % typestä myös orgaaninen kuormitus pienenee 40 %. Kuivakäymälän voi tehdä itse tai ostaa tehdasvalmisteisen. Tehdasvalmisteisia kuivakäymälöitä on tarjolla useiden eri valmistajien malleja, joista löytyy sekä sisä- että ulkokäyttöön tarkoitettuja malleja. Tässä ohjeessa annetaan yleisohjeita esim. kesämökin puuceen rakentamiseen.

Puuceen sijoittaminen

Sijoita puucee vähintään 5 metrin etäisyydelle rajasta, 30 metrin etäisyydelle kaivosta ja vähintään 25 metrin etäisyydelle rannasta. Puuceen sijoittamisessa pätee ajatus "sijoita puucee siten kuin toivoisit naapurisi sijoittavan puuceensa" eli puuceen paras paikka ei ole esim. tontin sillä reunalla, jolla on naapurin kesäkeittiö. Puuceen tulee olla tiiviillä alustalla, jottei valumia pääse syntymään.

Puuceen koko

Jos päätät ostaa tehdasvalmisteisen kuivakäymälän, on viisasta ensin valita kuivakäymälä ja vasta sen jälkeen rakentaa tai ostaa tarpeeksi tilava kuivakäymälärakennus. Jos rakennus on valmiina, tulee kuivakäymälä valita rakennuksen mukaan. Käymälätilan voi rakentaa oman maun mukaan, mutta suositeltavat sisämitat ovat vähintään: leveys 120 cm, syvyys 140 cm, korkeus 200 cm ja istuinkorkeus 40 - 50 cm. Sisälle täytyy mahtua kuivikeastia.

Puuceessa tarvittavat aineet

Ulosteastian pohjalle laitetaan noin 5-10 cm kuoriketta, risuja tms. kuiviketta. Käymälässä käynnin jälkeen "jätöksien" päälle heitetään kauhallinen (kauhan voi tehdä esim. vanhasta mehupurkista) n. 0,5 litraa kuiviketta. Kuivikkeena voi käyttää hakkeen ja turpeen sekoitusta suhteessa 50/50. *Ulosteastian alapuolella olevaan tiiviiseen "suotonesteastiaan"* laitetaan pohjalle kalkitsevaton ja lannoittamatonta turvetta noin 5 - 10 cm.

Älä laita puuceehen kalkkia tai tuhkaa, sillä ne estävät jätteen maatumisen ja aiheuttavat hajua !!!

Kuivakäymälän voi asentaa myös sisälle vakituiseen asuntoon, kuten viereisessä kuvassa on tehty.

Kuva: Raini Kiukas

Puuceen "jätösten" jälkihoito

Ulosteastian täytyttyä voidaan se nostaa tiiviille alustalle kompostoitumaan. Samalla myös "suotonesteastia" tyhjennetään kompostiin ja astiaan vaihdetaan uusi turve. Jälkikompostoitumisaika on yleensä noin 1-2 vuotta. Muista suojata jälkikompostoitumassa oleva komposti sulamisvesiltä ja sateilta. Suojaukseen voit käyttää esim. ilmastavasti asetettua pressua. Täysin kompostoitunut "jätös" voidaan käyttää maanparannusaineena.

Muita huomioitavia asioita

Rakenna puuceen takaseinään esim. saranoitu luukku, jonka kautta ulosteastian ja suotonesteastian voi ottaa helposti pois kun jätökset viedään kompostoitumaan. Jätä takaseinän luukkuun rako, jotta virtsan haihtuminen tehostuu. Suunnittele valmiiksi tontilla paikka, jonne käymäläjäte voidaan viedä kompostoitumaan. Kompostoituminen voidaan tehdä samassa kasassa puutarhajätteen kanssa, mutta tällöinkin on muistettava tiivisaluista ja saateelta sekä sulamisvesiltä suojaus. Voit myös tehdä "kaksi reikäisen" kuivakäymälän, jossa toista reikää käytetään ja toisen reiän jätökset kompostoituvat. Kompostoitumassa olevan reiän päällä on esim. painava kuivikeastia. Näin jälkikompostoituvaa puolta ei tule käytettyä.

Tätä ohjetta saa kopioida jätevesitietouden levittämiseen.

Vanhan huussin muuttaminen hajuttommaksi mukavuuslaitokseksi

Tarvikkeet:

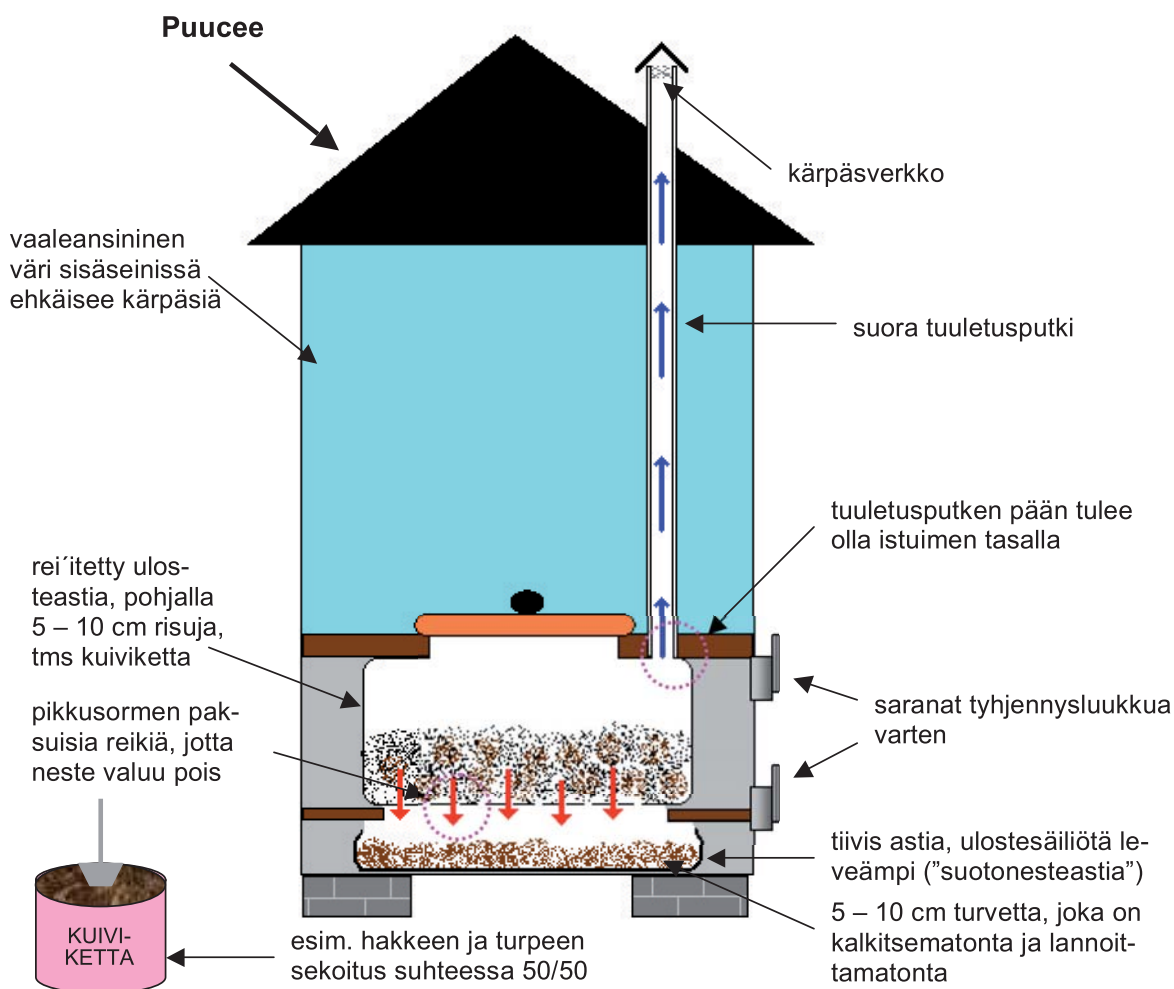
- noin 60 litran muovisaavi ulosteastiaksi
- ulosteastian pohjaa leveämpi tiivis muovivati, reunoiltaan noin 10 cm korkea
- 4 kpl tiiliskiviä
- säkillinen turvetta

Työohjeet:

- 1) Aseta huussin reiän alla olevaan tilaan alimmaksi muovivati ja levitä sen pohjalle n. 10 cm turvetta
- 2) Laita tiiliskivet vadin pohjalle.
- 3) Puhkaise ulosteastian pohjaan reikiä (runsaasti), joiden halkaisija on noin sentin.
- 4) Aseta ulosteastia tiiliskivien päälle niin, että sen pohja tulee n. 20 cm vadin pohjaa ylemmäs.
- 5) Ulosteastian pohjalle kaadetaan kerros kuiviketta (esim. haketta, kuoriketta tai turvetta).
- 6) Istuimen alla olevasta tilasta johdetaan tuuletusputki käymälän katon kautta ulos. Tuuletusputken päähän laitetaan hyönteisverkko ja "hattu".

Käyttöohjeet:

Jokaisen käymälässä käynnin jälkeen jätösten päälle levitetään kuiviketta. Kiinteät jätökset kertyvät kuivikkeen kanssa ulosteastiaan ja neste valuu alempana olevaan laajempaan astiaan, jossa se neutraloituu turpeen kanssa

Tämän ohjeen lähteenä on käytetty Käymäläseura Huussi ry:n internetsivuja www.huussi.net ja www.rakentaja.fi > vesi ja viemärinti > Hajahanke > Työohjeet > Kompostikäymälä

Tätä ohjetta saa kopioida jätevesitietouden levittämiseen.